

Programowanie w Java Kolekcje

Łukasz Rybka · Gdańsk 2016/17

Co to są tablice?

“ (...) są tworem, który się konstruuje i wypenia elementami (...)

— Bruce Eckel

Tablice - podstawowe informacje

Tablice - podstawowe informacje

**Tablice odróżniają dwie kwestie:
wydajność i typ**

Tablice - podstawowe informacje

Tablice odróżniają dwie kwestie:
wydajność i typ

**Tablica jest prostą sekwencją liniową,
która pozwala na szybki dostęp do
elementów**

Tablice - podstawowe informacje

Tablice odróżniają dwie kwestie:
wydajność i typ

Tablica jest prostą sekwencją liniową,
która pozwala na szybki dostęp do
elementów

**Kiedy tworzymy tablicę, jej rozmiar jest
ustalony i nie może zostać zmieniony**

Tablice - podstawowe informacje

Tablice - podstawowe informacje

Poszczególne elementy wybieramy za pomocą indeksu typu **int**

Tablice - podstawowe informacje

Poszczególne elementy wybieramy za pomocą indeksu typu **int**

Tablica przechowuje referencje do obiektów, nie same obiekty (!)

Tablice - podstawowe informacje

Poszczególne elementy wybieramy za pomocą indeksu typu **int**

Tablica przechowuje referencje do obiektów, nie same obiekty (!)

Dostęp do elementów tablicy jest kontrolowany w runtime - **RuntimeException**

Co to są tablice?

“ *Tablica jest (...) najbardziej wydajnym sposobem zapisu i (...) dostępu do sekwencji obiektów (...)*

— Bruce Eckel

Polimorficzne struktury danych

“ (...) *struktury danych, zawierające obiekty różnych typów są nazywane **polimorficznymi strukturami danych.***

— Bertrand Meyer

Tablice - podstawowe informacje

Tablice - podstawowe informacje

W tablicach przechowujemy obiekty
danego **typu**

Tablice - podstawowe informacje

W tablicach przechowujemy obiekty
danego **typu**

**Tablica jest pełnoprawnym obiektem -
identyfikator tablicy jest rzeczywistym
odwołaniem do prawdziwego obiektu,
którzy został stworzony na stercie**

Przykład tworzenia tablicy

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        String[] arr = new String[5];  
  
        arr[0] = "Element 0";  
        arr[1] = "Element 1";  
        arr[2] = "Element 2";  
        arr[3] = "Element 3";  
        arr[4] = "Element 4";  
  
        System.out.println(arr); // ???  
    }  
}
```

Wyświetlanie składników tablicy

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        String[] arr = new String[5];  
  
        arr[0] = "Element 0";  
        arr[1] = "Element 1";  
        arr[2] = "Element 2";  
        arr[3] = "Element 3";  
        arr[4] = "Element 4";  
  
        System.out.println(Arrays.deepToString(arr));  
    }  
}
```

Uzupełnianie tablicy elementami

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        String[] arr = new String[10];  
        Random rand = new Random();  
  
        for (int i = 0; i < 5; i++) {  
            arr[rand.nextInt(10)] = String.valueOf(rand.nextInt());  
        }  
  
        System.out.println(Arrays.deepToString(arr));  
        System.out.println("Ilość elementów: " + arr.length); // ???  
    }  
}
```

Pole .length tablicy

Pole .length tablicy

Zawiera informację o ilości elementów w tablicy

Pole `.length` tablicy

Zawiera informację o ilości elementów w tablicy

Przy tworzeniu tablicy wszystkie jej elementy są uzupełniane null'ami

Pole .length tablicy

Zawiera informację o ilości elementów w tablicy

Przy tworzeniu tablicy wszystkie jej elementy są uzupełniane null'ami

Nie ma prostej (i szybkiej) metody sprawdzenia ilości **wypełnionych** elementów tablicy

Statyczna inicjalizacja tablicy

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        String[] arr = {  
            "Element 0",  
            "Element 1",  
            "Element 2",  
            "Element 3",  
            "Element 4"  
        }  
  
        System.out.println(Arrays.deepToString(arr));  
    }  
}
```

Tablice typów prostych

Tablice typów prostych

Tablica nie musi składać się tylko ze złożonych typów

Tablice typów prostych

Tablica nie musi składać się tylko ze złożonych typów

Istnieje możliwość tworzenia tablicy obiektów prostych

Tablice typów prostych

Tablica nie musi składać się tylko ze złożonych typów

Istnieje możliwość tworzenia tablicy obiektów prostych

Kiedy typem tablicy jest obiekt, a dodajemy do niego odpowiadający obiekt typu prostego - następuje zjawisko **autoboxingu**

Statyczna inicjalizacja tablicy

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        int[] ints = {1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9};  
        double[] doubles = {1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5};  
  
        Integer autoboxed = new Integer[10];  
        for (int i = 0; i < 10; i++) {  
            autoboxed[i] = i * i;  
        }  
  
        System.out.println(Arrays.deepToString(ints));  
        System.out.println(Arrays.deepToString(doubles));  
        System.out.println(Arrays.deepToString(autoboxed));  
    }  
}
```

Tablice wielowymiarowe

Tablice wielowymiarowe

Istnieje możliwość tworzenia tablic o więcej niż jednym wymiarze

Tablice wielowymiarowe

Istnieje możliwość tworzenia tablic o więcej niż jednym wymiarze

Tworzenie tablic wielowymiarowych może być statyczne lub dynamiczne (słowo kluczowe **new**)

Tablice wielowymiarowe

Istnieje możliwość tworzenia tablic o więcej niż jednym wymiarze

Tworzenie tablic wielowymiarowych może być statyczne lub dynamiczne (słowo kluczowe **new**)

Każda para zagnieżdżonych nawiasów klamrowych to osobny wymiar tablicy

Przykład prostej tablicy dwuwymiarowej

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        int[][] ints = {  
            {1, 2, 3, 4, 5},  
            {6, 7, 8, 9, 10}  
        };  
  
        System.out.println(Arrays.deepToString(ints));  
  
        for (int i = 0; i < ints.length; i++) {  
            for (int j = 0; j < ints[0].length; j++) {  
                System.out.println("Element: " + ints[i][j]);  
            }  
        }  
    }  
}
```

Ragged arrays

Ragged arrays

Każdy wymiar tablicy może być inicjalizowany dynamicznie z dowolnym rozmiarem

Ragged arrays

Każdy wymiar tablicy może być inicjalizowany dynamicznie z dowolnym rozmiarem

Tablica o różnej ilości elementów w tzw. wektorze (wierszu) nazywana jest **regged** (poszarpana)

Przykład tablicy poszarpanej

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        Random rand = new Random(47);  
        int[][][] arr = new int[rand.nextInt(7)][][]];  
  
        for(int i = 0; i < arr.length; i++) {  
            arr[i] = new int[rand.nextInt(5)][];  
  
            for (int j = 0; j < arr[i].length; j++) {  
                arr[i][j] = new int[rand.nextInt(5)];  
            }  
        }  
  
        System.out.println(Arrays.deepToString(arr));  
    }  
}
```

Po co nam kontenery danych?

“ *Program obejmujący wyłącznie ustaloną liczbę obiektów, których czas życia jest znany, jest to program dosyć prosty.*

— Bertrand Meyer

Zbiory klas kontenerowych

Zbiory klas kontenerowych

**Wprowadzone (dopracowane) w Java SE 5
do `java.util.*`**

Zbiory klas kontenerowych

Wprowadzone (dopracowane) w Java SE 5
do `java.util.*`

Najważniejsze zbiory:

List

Set

Queue

Map

Kolekcja Collection

Kolekcja Collection

**Grupa odrębnych elementów,
podlegających jakimś regułom**

Kolekcja Collection

Grupa odrębnych elementów,
podlegających jakimś regułom

**W jej skład wchodzi typy List, Set czy też
Queue**

Kolekcja Collection

Grupa odrębnych elementów,
podlegających jakimś regułom

W jej skład wchodzi typy List, Set czy też
Queue

**Wszystkie implementacje (jak ArrayList)
podlegają jednemu interfejsowi**

Kolekcja Map

Kolekcja Map

Grupa par obiektów typu klucz-wartość

Kolekcja Map

Grupa par obiektów typu klucz-wartość

Pozwala na wydobywanie wartości dla znanego klucza

Kolekcja Map

Grupa par obiektów typu klucz-wartość

Pozwala na wydobywanie wartości dla znanego klucza

Kluczem jest obiekt (analogicznie jak w liście indeks numeryczny)

Kolekcja Map

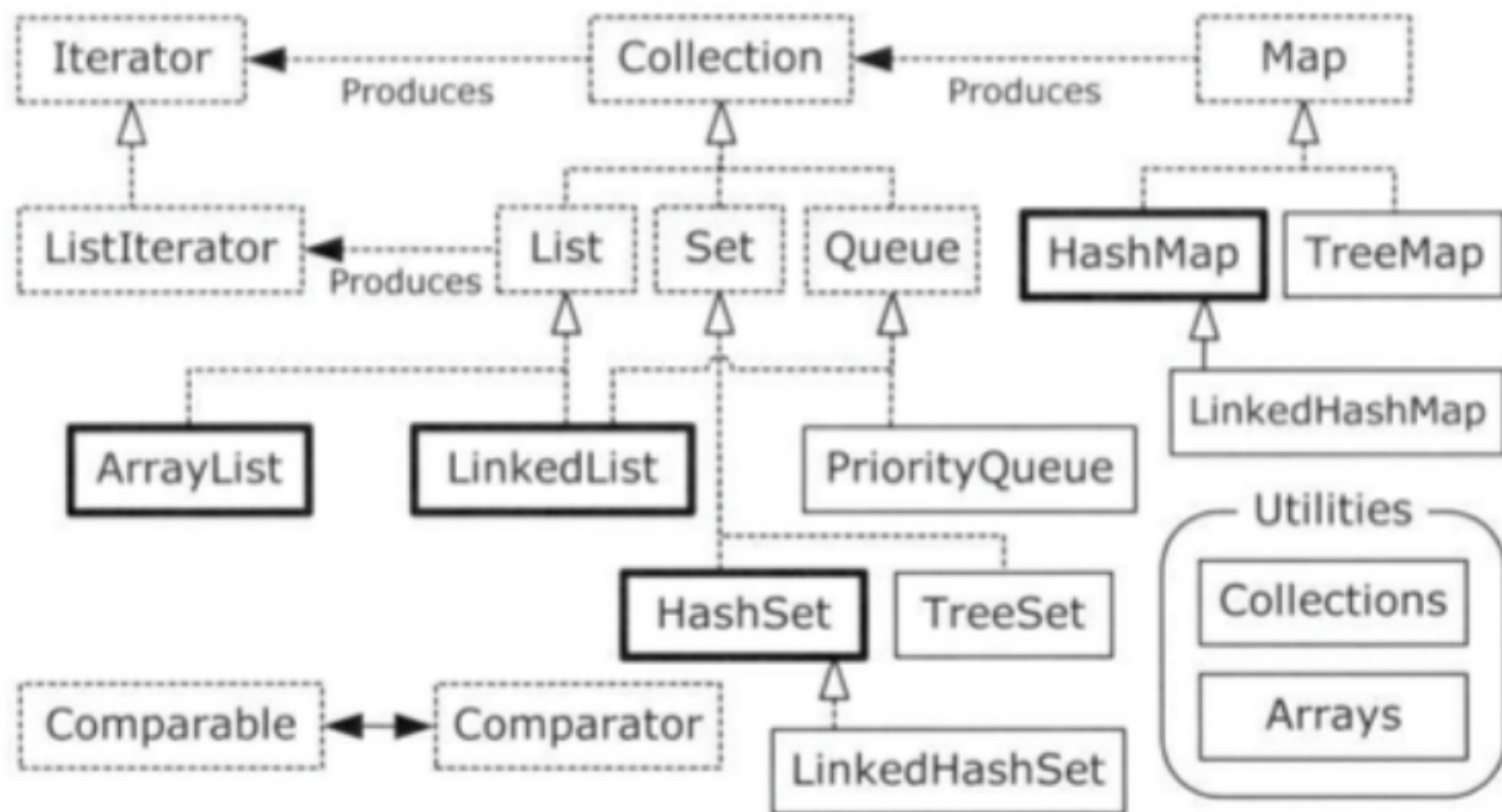
Grupa par obiektów typu klucz-wartość

Pozwala na wydobywanie wartości dla znanego klucza

Kluczem jest obiekt (analogicznie jak w liście indeks numeryczny)

Inaczej nazywany **tablicą asocjacyjną** lub **słownikiem**

Taksonomia kontenerów

Interfejs List

Interfejs List

**Obiecuje zachowanie kolejności
elementów**

Interfejs List

Obiecuje zachowanie kolejności elementów

Uzupełnia interfejs Collections o zestaw metod pozwalający na wstawianie i usuwanie elementów do i ze środka kolekcji

Interfejs List

Obiecuje zachowanie kolejności elementów

Uzupełnia interfejs Collections o zestaw metod pozwalający na wstawianie i usuwanie elementów do i ze środka kolekcji

Posiada dwa podtypy: **ArrayList** oraz **LinkedList**

Interfejs ArrayList

Interfejs ArrayList

Podstawowy typ kolekcji w Javie

Interfejs ArrayList

Podstawowy typ kolekcji w Javie

Daje swobodny (i "tani") dostęp do elementów w dowolnym miejscu kolekcji

Interfejs ArrayList

Podstawowy typ kolekcji w Javie

Daje swobodny (i "tani") dostęp do elementów w dowolnym miejscu kolekcji

Niższa wydajność przy wstawianiu i usuwaniu elementów z listy

Dawne podejście do kolekcji ArrayList

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        List strings = new ArrayList();  
  
        strings.add("A");  
        strings.add("B");  
        strings.add("C");  
  
        strings.add(0, "F");  
  
        System.out.println("Size: " + strings.size());  
        System.out.println(strings);  
  
        strings.add(0, new Date()); // ???  
        System.out.println((String) strings.get(0)); // ???  
    }  
}
```

Listy typizowane

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        List<String> strings = new ArrayList<String>();  
  
        strings.add("A");  
        strings.add("B");  
        strings.add("C");  
  
        strings.add(0, "F");  
  
        System.out.println("Size: " + strings.size());  
        System.out.println(strings);  
  
        strings.add(0, new Date()); // Compilation Error!!  
        System.out.println((String) strings.get(0)); // Zbędne!  
    }  
}
```

Iteratory

Iteratory

Wprowadzają dodatkowy poziom abstrakcji dla podstawowych operacji na kolekcjach

Iteratory

Wprowadzają dodatkowy poziom abstrakcji dla podstawowych operacji na kolekcjach

Jednakowe API dla dowolnej kolekcji (czy to Collection czy też Map!)

Iteratory

Wprowadzają dodatkowy poziom abstrakcji dla podstawowych operacji na kolekcjach

Jednakowe API dla dowolnej kolekcji (czy to Collection czy też Map!)

Bardzo tanie w stworzeniu

Iteratory

Wprowadzają dodatkowy poziom abstrakcji dla podstawowych operacji na kolekcjach

Jednakowe API dla dowolnej kolekcji (czy to Collection czy też Map!)

Bardzo tanie w stworzeniu

Ograniczony zestaw operacji

Iteratory

Wprowadzają dodatkowy poziom abstrakcji dla podstawowych operacji na kolekcjach

Jednakowe API dla dowolnej kolekcji (czy to Collection czy też Map!)

Bardzo tanie w stworzeniu

Ograniczony zestaw operacji

Iteracja wyłącznie w jednym kierunku - od początku do końca

Możliwości iteratorów

Możliwości iteratorów

Wywołując metodę **iterator()** obiektu **Collection** otrzymujemy iterator z gotowym pierwszym elementem

Możliwości iteratorów

Wywołując metodę **iterator()** obiektu Collection otrzymujemy iterator z gotowym pierwszym elementem

Uzyskanie dostępu do kolejnego obiektu dzięki metodzie **next()**

Możliwości iteratorów

Możliwości iteratorów

Sprawdzenie, czy kolekcja posiada kolejny element - metoda `hasNext()`

Możliwości iteratorów

Sprawdzenie, czy kolekcja posiada kolejny element - metoda **hasNext()**

Usunięcie ostatnio zwróconego elementu metodą **remove()**

Przykład wykorzystania iteratora

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        List<String> strings = new ArrayList<String>() {{  
            add("A");  
            add("B");  
            add("C");  
        }};  
  
        Iterator<String> iterator = strings.iterator();  
        while(iterator.hasNext()) {  
            System.out.println("Element: " + iterator.next());  
        }  
  
        for (String str : strings) {  
            System.out.println("For each: " + str);  
        }  
    }  
}
```

Interfejs Set

Interfejs Set

Kolekcja, która nie może zawierać więcej niż jednego egzemplarza danej wartości

Interfejs Set

Kolekcja, która nie może zawierać więcej niż jednego egzemplarza danej wartości

Kolekcje typu Set zostały zoptymalizowane pod kątem szybkości wyszukiwania elementu

Interfejs Set

Kolekcja, która nie może zawierać więcej niż jednego egzemplarza danej wartości

Kolekcje typu Set zostały zoptymalizowane pod kątem szybkości wyszukiwania elementu

Posiada dokładnie ten sam interfejs co Collection

Interfejs Set

Kolekcja, która nie może zawierać więcej niż jednego egzemplarza danej wartości

Kolekcje typu Set zostały zoptymalizowane pod kątem szybkości wyszukiwania elementu

Posiada dokładnie ten sam interfejs co Collection

Dodanie kolejnego identycznego elementu jest ignorowane

Przykład zastosowania kolekcji Set

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        Random rand = new Random(47);  
        Set<Integer> intset = new HashSet<Integer>();  
  
        for (int i = 0; i < 10000; i++) {  
            intset.add(rand.nextInt(30));  
        }  
  
        System.out.println(intset);  
    }  
}
```

Interfejs Map

Interfejs Map

**Daje możliwość odwzorowania obiektów
na inne obiekty**

Interfejs Map

Daje możliwość odwzorowania obiektów na inne obiekty

Pozwala na przeszukiwanie zadanego klucza (metoda **containsKey()**) oraz wartości (metoda **containsValue()**)

Interfejs Map

Daje możliwość odwzorowania obiektów na inne obiekty

Pozwala na przeszukiwanie zadanego klucza (metoda **containsKey()**) oraz wartości (metoda **containsValue()**)

Istnieje wiele implementacji - do różnych zastosowań i optymalizacji

Przykład wykorzystania interfejsu Map

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        Random rand = new Random(47);  
        Map<Integer, Integer> map = new HashMap<Integer, Integer>();  
  
        for (int i = 0; i < 10000; i++) {  
            int r = rand.nextInt(20);  
            Integer freq = map.get(r);  
  
            map.put(r, freq == null ? 1 : freq + 1);  
        }  
  
        System.out.println(map);  
  
        for (int i = 0; i < 20; i++) {  
            System.out.println(i + " -> " + map.containsKey(i));  
        }  
    }  
}
```

Interfejs Map - dodatkowe informacje

Interfejs Map - dodatkowe informacje

Kluczami mogą być tylko obiekty, nie typy proste

Interfejs Map - dodatkowe informacje

Kluczami mogą być tylko obiekty, nie typy proste

Wszystkie klucze pobieramy za pomocą metody **keySet()** (Set)

Interfejs Map - dodatkowe informacje

Kluczami mogą być tylko obiekty, nie typy proste

Wszystkie klucze pobieramy za pomocą metody **keySet()** (Set)

Wszystkie wartości pobieramy za pomocą metody **values()** (Collection)

Własna klasa klucza mapy

```
public class CustomKey {
    private int num;

    public CustomKey(int num) {
        this.num = num;
    }

    public void setNum(int num) {
        this.num = num;
    }

    public int getNum() {
        return num;
    }

    @Override
    public String toString() {
        return "CustomKey{" + "num=" + num + '}';
    }
}
```

Wykorzystanie klasy CustomKey

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        Map<CustomKey, Integer> map = new HashMap<>();  
  
        CustomKey key1 = new CustomKey(1);  
        map.put(key1, 1);  
  
        CustomKey key2 = new CustomKey(2);  
        map.put(key2, 2);  
  
        key1 = new CustomKey(1);  
        map.put(key1, -1);  
  
        System.out.println(map); // ???  
    }  
}
```

Metody hashCode() i equals() klasy CustomKey

```
public class CustomKey {  
    // ...  
  
    @Override  
    public boolean equals(Object o) {  
        if (this == o) return true;  
        if (o == null || getClass() != o.getClass()) return false;  
  
        CustomKey customKey = (CustomKey) o;  
  
        return num == customKey.num;  
    }  
  
    @Override  
    public int hashCode() {  
        return num;  
    }  
}
```

Metoda equals

Metoda equals

**Musi być zwrotna: dla każdego x,
x.equals(x) ma zwracać wartość true**

Metoda equals

Musi być zwrotna: dla każdego x ,
 $x.equals(x)$ ma zwracać wartość `true`

Musi być symetryczna: dla dowolnego x i
 y , $x.equals(y)$ ma zwracać wartość `true`
wtedy i tylko wtedy, gdy $y.equals(x)$ zwraca
`true`

Metoda equals

Metoda equals

Musi być przechodnia: dla dowolnych x, y i z, jeśli x.equals(y) zwraca true oraz y.equals(z) zwraca true to także x.equals(z) powinna zwracać true

Metoda equals

Musi być przechodnia: dla dowolnych x , y i z , jeśli $x.equals(y)$ zwraca `true` oraz $y.equals(z)$ zwraca `true` to także $x.equals(z)$ powinna zwracać `true`

Dla dowolnego x różnego od `null` wywołanie $x.equals(null)$ powinno zwracać `false`

Metoda equals

Musi być spójna: dla dowolnych x i y wielokrotne wywołania x.equals(y) spójnie zwracają wartość true lub false, zakładając że żadne informacje używane przy porównywaniu obiektów nie zostały zmienione

Metoda hashCode

Metoda hashCode

**Przetrzymujemy jej wartość w zmiennej
wstępnie uzupełnianej stałą numeryczną
(np. 31)**

Metoda hashCode

Przechowujemy jej wartość w zmiennej wstępnie uzupełnianej stałą numeryczną (np. 31)

Dla każdego znaczącego pola wyliczamy osobny hashCode i dodajemy (według wzoru, np. $\text{result} = 31 * \text{result} + c$) do wyniku

Metoda hashCode

Przetrzymujemy jej wartość w zmiennej wstępnie uzupełnianej stałą numeryczną (np. 31)

Dla każdego znaczącego pola wyliczamy osobny hashCode i dodajemy (według wzoru, np. $\text{result} = 31 * \text{result} + c$) do wyniku

Pola nieznaczące to takie, których wartość możemy uzyskać z kombinacji innych pól

Metoda hashCode

Metoda hashCode

Pole boolean: **f ? 1: 0**

Metoda hashCode

Pole boolean: **f ? 1: 0**

Pole byte, char, short lub int: **(int) f**

Metoda hashCode

Pole boolean: $f ? 1 : 0$

Pole byte, char, short lub int: $(int) f$

Pole long: $(int) (f \wedge (f >>> 32))$

Metoda hashCode

Pole boolean: $f ? 1 : 0$

Pole byte, char, short lub int: $(int) f$

Pole long: $(int) (f \wedge (f >>> 32))$

Pole float: `Float.floatToIntBites(f)`

Metoda hashCode

Metoda hashCode

Pole double: Double.doubleToLongBits(f)
+ zasada dla long

Metoda hashCode

Pole double: Double.doubleToLongBits(f)
+ zasada dla long

Pole obiektowe: dla null: 0, w przeciwnym wypadku wartość f.hashCode()

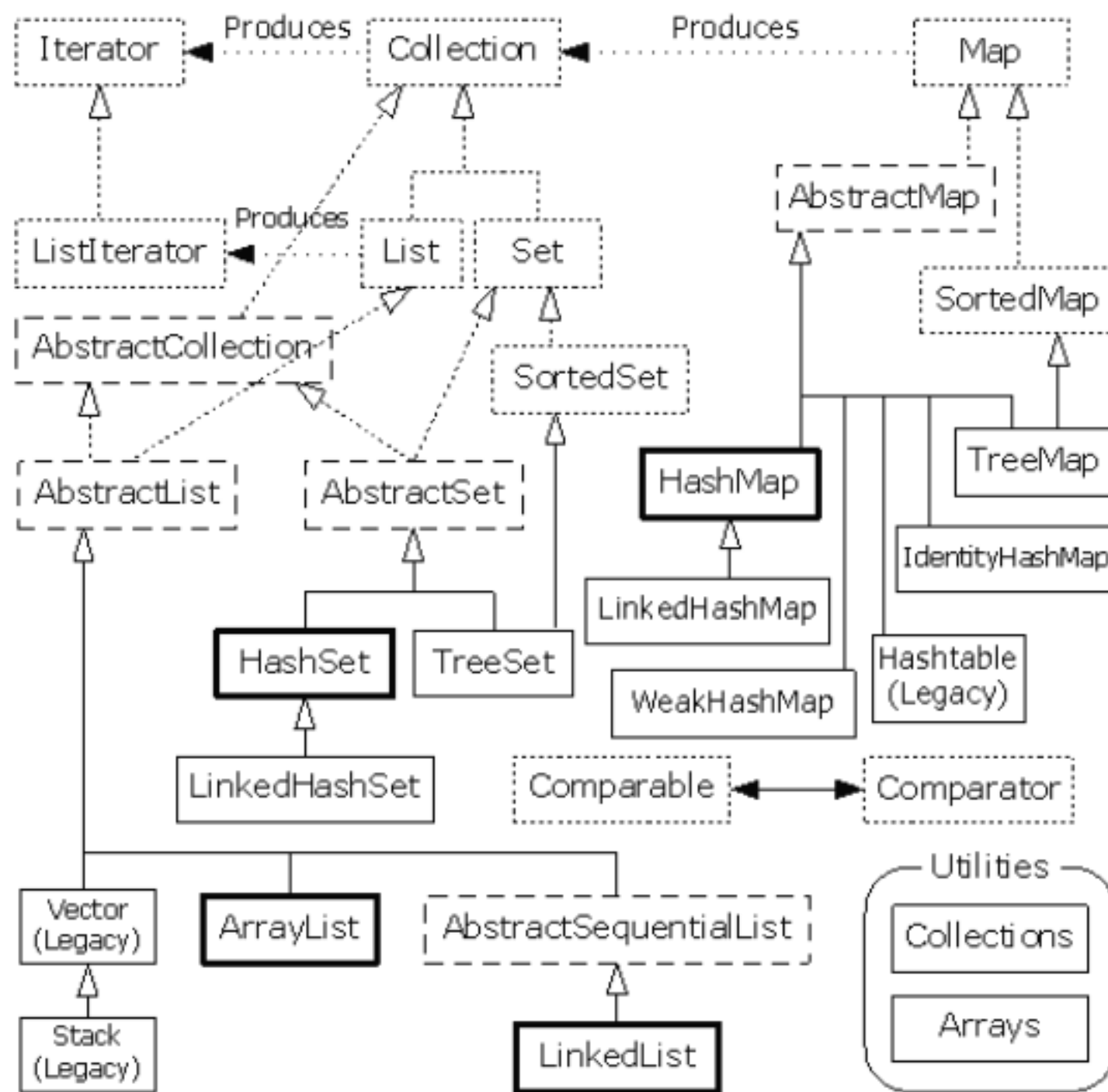
Metoda hashCode

Pole double: Double.doubleToLongBits(f)
+ zasada dla long

Pole obiektowe: dla null: 0, w przeciwnym wypadku wartość f.hashCode()

Pole tablicowe: każdy element traktujemy jak osobne pole obiektu

Pełna taksonomia kontenerów

ANY
QUESTIONS
?